

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky **vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa T. K., narodeného X.**, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce a sociálnych vecí a rodiny P., pracovisko S., dieťa rodičov: matky M. K., bývajúcej v T., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Ing. Jánom Felšöcim, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Pezinku, M. R. Štefánika 1, a otca M. K., bývajúceho v S.S., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. Ivanou Slávikovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Bratislave, Vajanského nábrežie 9, **o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností**, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 12 P 436/2009, o dovolaní otca maloletého proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 1. októbra 2013, sp. zn.11 CoP 52/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 23. októbra 2012, č. k. 12 P 436/2009-584 zveril maloletého T. K. na čas do rozvodu manželstva jeho rodičov do osobnej starostlivosti otca. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého od 1. januára 2010 do 31. decembra 2011 sumou 100,- € mesačne a od 1. januára 2012 sumou 130,- € mesačne, ktorú sumu je matka povinná zasielať k rukám otca maloletého vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné za obdobie od 1. januára 2010 do 31. októbra 2012 v sume 660,- € uložil matke uhrádzať v mesačných splátkach po 50,- € spolu s bežným výživným k rukám otca pod následkom straty výhody splátok. Súd prvého stupňa zároveň upravil styk matky s maloletým v časoch uvedených vo výroku rozsudku. Tiež rozhodol, že

zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia. Obidvom z nich uložil povinnosť „vzájomne sa informovať“ o zdravotnom stave maloletého, lekárskeho vyšetreniach, ktoré maloletý absolvuje a jeho školských výsledkoch. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“), rozhodujúci o odvolaniach rodičov maloletého, rozsudkom z 1. októbra 2013, sp. zn. 11 CoP 52/2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 2 O.s.p.), účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa vo veci vykonal potrebné dokazovanie, z ktorého aj vyvodil správny právny záver, preto poukázal na správne dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorými sa stotožnil. Na potvrdenie správnosti odvolací súd doplnil, že vzhľadom na to, že konanie sa začalo ešte 30. decembra 2009, t. j. v čase, keď mal maloletý 5 rokov a súd prvého stupňa rozhodol až po dlhšej dobe (v roku 2012), a že rodičia maloletého sú v súčasnosti v rozvodovom konaní, v ktorom súd bude opätovne upravovať práva a povinnosti rodičov k dieťaťu na čas po rozvoze, je najdôležitejšia stabilita pomerov maloletého, ktorá je zabezpečená tak, že dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti otca, aj keď súd konštatoval, že obidvaja rodičia majú rovnaké predpoklady pre zabezpečenie výchovy a všetkých potrieb maloletého. Styk maloletého s matkou bol upravený natoľko v širokom rozsahu, že pri vzájomnej zhode rodičov môže takáto široká úprava styku smerovať aj k striedavej starostlivosti o maloletého. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že za súčasnej situácie je irelevantné, aké boli okolnosti odchodu matky zo spoločnej domácnosti, nakoľko maloletý je u otca zvyknutý a je tam o neho riadne postarané. Odvolací súd sa stotožnil aj s určením výšky vyživovacej povinnosti súdom prvého stupňa, keď táto podľa neho zohľadňuje odôvodnené potreby maloletého a možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča, pričom súd prvého stupňa správne prihliadol aj na skutočnosť, že matka má dieťa u seba dlhšiu dobu a zabezpečuje v tomto čase všetky jeho potreby. Podľa odvolacieho súdu správne bol súdom prvého stupňa upravený aj styk matky s maloletým. Námietky otca týkajúce sa styku s maloletým dieťaťom považoval za irelevantné. Odvolací súd naostatok za správne považoval i rozhodnutie súdu prvého stupňa pokiaľ ide o zastupovanie, spravovanie majetku maloletého a povinnosti informovať sa vzájomne o všetkých podstatných okolnostiach týkajúcich sa maloletého.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec maloletého dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie alebo ho zmeniť tak, ako navrhol v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa. Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu napáda „v celom rozsahu“, nesprávny postup odvolacieho súdu ale „vníma pri rozhodovaní o úprave styku s maloletým“. Dovolanie otec maloletého odôvodnil všetkými dovolacími dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p.; dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Podľa otca maloletého spočíva vada konania odvolacieho súdu podľa ostatne uvedeného ustanovenia v tom, že vec prejednal bez nariadenia pojednávania a nedoručil mu vyjadrenie matky maloletého a kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu. Tvrdí, že z povahy konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti a z účelu nimi sledovaného (záujem maloletých detí) vyplýva, že by odvolací súd mal na prejednanie veci nariadiť pojednávanie a to vzhľadom na obsah odvolaní doručených súdu, odlišností v tvrdení účastníkov a vzhľadom na vykonané dokazovanie formou vyjadrení účastníkov a kolízneho opatrovníka k odvolaniam účastníkov. Tým, že odvolací súd (alebo súd prvého stupňa) mu nedoručili vyjadrenie matky maloletého a kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu, bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu a koncept spravodlivého súdneho konania. Otec maloletého tzv. iné vady konania odvolacieho súdu vidí v nepreskúmateľnosti a zmätočnosti jeho potvrdzujúceho rozhodnutia.

Matka maloletého navrhla dovolanie otca maloletého odmietnuť, pretože smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon nepripúšťa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Vychádzal pritom z týchto zásad a ustanovení právnych predpisov:

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá

konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O.s.p. (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie v občianskom súdnom konaní je mimoriadny opravným prostriedok, ktorým môže dovolací súd zasiahnuť do už odvolacím súdom právoplatne nastoleného stavu právnej istoty účastníkov konania o predmete konania. Preto dovolanie neslúži na nápravu akýchkoľvek väd prvostupňovej alebo druhostupňovej fázy základného konania, ale len väd, ktorých závažnosť zákonodarca povýšil nad právnu istotu účastníkov konania (I. ÚS 35/2013). Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Občiansky súdny poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone [vid' § 238 O.s.p. (pokiaľ ide o rozsudok) a § 239 O.s.p. (pokiaľ ide o uznesenie)], alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (vid' § 237 O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Podľa ustanovenia § 238 ods. 4 O.s.p., ale dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V preskúmvanej veci dovolanie otca maloletého smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci starostlivosti súdu o maloletého [o úpravu výkonu rodičovských práv

a povinností (zverenie maloletého na čas do rozvodu do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, určenie výživného a úpravu styku rodičov s maloletým)]. V predmetnom konaní sa teda nerozhodovalo o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu (porovnaj napr. R 55/1996). Prípustnosť dovolania otca maloletého dieťaťa preto z tohto ustanovenia nemožno vyvodit'.

Dovolanie otca maloletého by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa § 242 ods. 1 O.s.p. dovolací súd bez zreteľa na to, čo bolo uplatnené v dovolaní, skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k týmto vädám. Otec maloletého vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. nenamietal a žiadna z týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Otec dieťaťa ale tvrdí, že v konaní odvolacieho súdu došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. S týmto jeho tvrdením sa ale podľa dovolací súd nestotožňuje.

O odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide v prípade procesného postupu, ktorým súd znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení (napríklad oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.) priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany a uplatnenia jeho práv.

Otec maloletého uviedol, že možnosť konať pred súdom mu bola odňatá tým, že odvolací súd prejednal odvolania rodičov maloletého a meritórne rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, c/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, d/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Z vyššie citovaných ustanovení § 214 ods. 1 a 2 O.s.p. vyplýva, že (len) v prípadoch uvedených v § 214 ods.1 O.s.p. je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie, v ostatných prípadoch však môže rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., bude nariadené odvolacie pojednávanie, rozhoduje odvolací súd.

V danom prípade odvolací súd neopakoval ani nedoplňal dokazovanie, súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nešlo ani o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a naostatok nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Nemá oporu v citovanom ustanovení, ani v iných ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku (§ 176 a nasl.) tvrdenie otca maloletého, že z povahy konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti a z účelu nimi sledovaného (záujem maloletých detí) vyplýva, že by odvolací súd mal na prejednanie veci nariadiť pojednávanie, teda že by možnosť odvolacieho súdu prejednanť vec v odvolacom konaní sa nevzťahovala na konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých.

K dovolacej námietke otca maloletého, že pojednávanie v danej veci malo byť nariadené vzhľadom na obsah odvolaní a odlišnosti v tvrdeniach účastníkov, dovolací súd poznamenáva, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého

dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p.; v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999 uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom.

Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolaní rodičov maloletého pojednávanie. Za porušenie procesných práv účastníka nemožno považovať postup súdu v medziach zákonom vymedzených pravidiel.

Dovolateľ ďalej namieta, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať tým, že mu nedoručil vyjadrenia matky maloletého a kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu, a tým mu nevytvoril procesnú možnosť zaujať stanovisko k týmto procesným úkonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky k danej problematike už zaujal právne závery vo viacerých rozhodnutiach (viď napríklad uznesenia z 20. apríla 2011, sp. zn. 3 Cdo 24/2011, z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 23/2011 a z 15. decembra 2011, sp. zn. 3 Cdo 129/2011). Opakovane v nich uviedol, že absencia vyjadrenia k opravnému prostriedku druhého účastníka konania je právne irelevantná (viď tiež I. ÚS 498/2011 a IV. ÚS 283/2011) napríklad vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku, nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení k opravnému prostriedku (teda vtedy, keď vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku). V zmysle § 209a ods. 1 O.s.p. platí, že ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete O.s.p., doručí súd prvého stupňa odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov na vyjadrenie k odvolaniu; iná povinnosť mu z týchto ustanovení nevyplýva. Z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva ani povinnosť odvolaciemu súdu predložiť druhému účastníkovi konania spätne na zaujatie stanoviska vyjadrenia druhého účastníka konania k opravnému prostriedku. Súd nie je povinný donekonečna udržiavať stav konfrontácie medzi podaniami účastníkov konania – je iba na jeho posúdení, kde je rozumná hranica takúto konfrontáciu ukončiť. Pokiaľ má k dispozícii potrebné argumenty, pri dodržaní dikcie § 209a O.s.p., pristúpi k rozhodnutiu vo veci samej (viď aj IV. ÚS 19/2012). Odňatie možnosti pred súdom konať bez ďalšieho teda nezakladá sama skutočnosť, že odvolateľovi

nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho odvolaniu (viď tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. februára 2012, sp. zn. 1 Cdo 17/2011).

Podľa právneho názoru dovolacieho súdu by vyjadrenie účastníka konania k odvolaniu iného účastníka konania malo byť poskytnuté na zaujatie stanoviska odvolateľovi vtedy, pokiaľ vyjadrenie k odvolaniu má zásadný vplyv na rozhodnutie dovolacieho súdu. Iný pohľad na realizáciu práva účastníka oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (opakujúci sa, nikdy nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania a k bezbrehému opakovaniu argumentov, ktoré už boli v konaní prednesené. Takýto pohľad by mohol mať až znaky prílišného právneho formalizmu, odporujúceho materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu (pod prehnaným formalizmom je potrebné rozumieť interpretáciu ustanovenia, pri ktorej striktné trvanie na formálnych stránkach práva neplní žiadnu rozumnú funkciu, ale naopak, popiera samotný zmysel právnej úpravy).

Dovolací súd vzal v danom prípade na zreteľ individuálne okolnosti prejednávanej veci a pristúpil k skúmaniu, či vyjadrenie protistrany k odvolaniu otca malo zásadný vplyv na rozhodnutie dovolacieho súdu. Dospel k záveru, že nedoručenie vyjadrenia k odvolaniu druhej procesnej strane bolo v preskúmvanej veci z hľadiska ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. právne irelevantné, lebo toto vyjadrenie, ako vyplýva zo spisu, obsahovalo len rekapituláciu a zhrnutie dovtedajšej argumentácie protistrany (matky) v jej odvolaní a nemalo zásadný vplyv na rozhodnutie dovolacieho súdu o opravnom prostriedku otca. Matka aj kolízny opatrovník vo vyjadrení len zhrnuli obsahy doterajších prednesov, matka v ňom zotrvala na dôvodoch uvedených v jej odvolaní. Z hľadiska obsahového ide teda len o opakovanie všetkých skorších argumentov a postojov, ktoré už kolízny opatrovník aj matka vysvetlili v konaní. Otec teda o nemenných právnych postojoch a zvolenej argumentácii protistrany v tejto veci vedel, bol s nimi oboznámený a vyjadril sa k nim. Obsah spisu v ničom nesvedčí v prospech záveru, že dovolací súd by – nebyť tohto vyjadrenia protistrany – rozhodol inak, prípadne že by dovolací súd k prijatiu jeho rozhodnutia viedlo práve toto vyjadrenie.

Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že postupom, ktorý namietal v dovolaní otec maloletého dieťaťa, nedošlo k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Otec maloletého vidí vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. aj v tom, že odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie zmätočne, jeho závery sú arbitrárne a v rozpore s realitou. O takúto vadu, majúcu znak tzv. zmätočnosti, ale v konaní odvolacieho súdu a v jeho rozhodnutí nejde.

Úvodom treba pripomenúť, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Naostatok nemožno opomenúť ani ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.

Skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa § 213 ods. 3 O.s.p., prípadne chyba odvolacieho súdu pri skutkových zisteniach (prehliadnutie, nezohľadnenie alebo nedostatočné zohľadnenie určitých skutočností, ktoré dovolateľ zo svojho pohľadu považuje za rozhodujúce), zakladá (len) tzv. inú vadu (než v § 237 O.s.p. uvedenú), ktorá procesná vada konania je síce relevantný dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., úspešne však môže byť uplatnená len v procesne prípustnom dovolaní (porovnaj tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010 a 7 Cdo 36/2011); s výskytom danej procesnej vady, i keby k nej došlo (dovolací súd vec z tohto aspektu neskúmal), Občiansky súdny poriadok nespája prípustnosť dovolania.

Vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli spôsobilé založiť ani právne závery, na ktorých založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p., pretože právnym posudzovaním súd nemôže založiť žiadnu procesnú vadu, ktorá je uvedená v tomto ustanovení. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmatečnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie nie je

procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p., otcom maloletého dieťaťa nebola preukázaná existencia namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a neboli zistené iné (ani tvrdené) vady uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie otca maloletého dieťaťa podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. marca 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková